

داده های جانبی یا دانش ریزوماتیک (ش.ش)

دانش ریزوماتیک یا داده های جانبی عبارت است از دانش و اطلاعات جانبی ما «دربارۀ امور پیوسته و متعامل با فهم یک پدیده» مشروط به اینکه بتواند به فهم بهتر آن پدیده و جغرافیای وجودی، ماهوی و تاریخی آن کمک کند. دانش ریزوماتیک، پیوسته در حال افزایش است.

داده های جانبی، به تحول فهم و فهم بهتر منجر میشود. (نگا. اقسام تحول فهم) این داده ها در پرتو علوم میان رشته ای و انبوه سازی علم، به خود بدنه مفهوم علمی جذب هضم می شوند و پس از مدتی دیگر پیرامونی قلمداد نمی شوند.

مثلاً: اطلاعات ژنتیک در تبیین مشابَهت های یک نسل در مبحث "مردم شناسی"، ممکن است سالها اطلاعات ریزوماتیک محسوب شود. ولی پس از فرجه شدن مفاهیم مردم شناختی، جزء کالبد مردم شناسی تلقی شده و بدون آن، آن علم ناقص تلقی خواهد شد. در زیست شناسی ملکولی، مفاهیم شیمی و بیوشیمی تکاملی، دیگر به هیچ وجه داده

ریزوماتیک نیستند و جزء کالبد آن شده اند. در مباحث فقهی، داده های جامعه شناختی و فلسفه اجتماعی در بخش تدبیرات فقهی - اجتماعی، داده رزوماتیک اند. اما پس از فربه شدن مفاهیم علوم، جزء کالبد مفهوم، واقع خواهد شد. در علم تفسیر، مباحث عمیق زیبایی شناسی، برای فهم جنبه های زیبایی و فصاحت و بلاغت قرآن، رزوماتیک است، اما آن هم بزودی جزء مفاهیم علم معانی - بیان واقع میشود.

یکی از علل عقب ماندگی کشورهای اسلامی، بی کفایتی دانش ریزوماتیک در بومسازگان معرفت ایشان است.